

ÁKI BERTHOLDSEN

Hann sær út sum ein skóghoggari.

Hárið er frísut, skeggið óklipt, skjúrtan slitin, hendurnar greifligar og arrutar.

Maðurin eitur Öyvin Storbækken.

Hann er at hitta í lista-skálanum í Havn hesar dagar. Tí hann er ikki skóghoggari, men listarmaður.

Træ er tað tilfar honum dámar best at arbeiða við.

Men hann situr ikki og putlast við at skera blomstur í grýtuundirløg við hesum evarska litlu, finligu knivunum.

Hann skal hava albogarúm, tá ið hann arbeiðir, tí amboðið er ein motorsag.

Ein stór og kraftig ein ið sagar „som i helvete“, sum hann tekur tekur til.

Onkuntíð hevur hann eisini verið dekan og nær við fingrunum, tí hyggur tú eftir, varnast tú, at á høgru hond manglar ytsti liður á longutong og neglin á fremstafingri líkist hvørki einum ella øðrum.

Næstu trýggjar vikurnar hevur norðmaðurin Öyvin Storbækken listaframsýning í Listaskálanum, saman við landsmanninum Ståle Blæstredalen, sum er grafikari.

Framsýningin letur upp í dag klokkan 16.

Ståle er ikki komin til hagar til lands enn, men mannin við motorsagini hittu vit í listaskálanum seinnapartin mikudagin, tá var hann í ferð við at rigga framsýningina til saman við vinmanninum og fyrrverandi skúlafelaganum, Tróndi Patursson úr Kirkjubø.

Tróndur og hann eru gamlir vinmenn. Bæði hava ævintýrblóð í æðrunum og teir hava verið eina langferð saman í Miðjarðarhavi.

Í tí sambandi var Öyvin fleiri ferðir í Føroyum og riggaði til ferðina. Pengar tjenti hann við at smíða hús, hann smíðaði á Sandi, í Havn og í Kirkjubø.

Men nú er hann so aftur í Føroyum og vísir fram stór-fingna list, sum er skapt við motorsag.

Sprottin úr gomlum siði

Træ, er tað tilfar, Öyvin Storbækken er mest hugtikin av.

Men hvat er tað, su mer so hugtakandi við træi?

– Eg er sterkt knýttur at træi. Eg eri handverkari, træsakerari og eg eri vaksin upp í einum parti í Noregi, har i træ er tað tilfar, sum verður mest brúkt. Tí kom tað mestsum av sær sjálvum.

– Skal eg skara framúr í nøkrum, má tað verða í tí, eg veit mest um.

Men tað ræður eisini um at menna seg og flyta seg úr stað.

– Tað gongur ikki at leggja seg afturá at hvíla á sínum sigrum. Eg má víðari.

Tí er Öyvin farin at arbeiða við øðrum tilfari, eitt nú marmori... men tað er ikki við motorsag.

Öyvin Storbækken við reinsdjórakvíguni, sum stendur og slotar upp ímóti vindinum eftir vandum, sum kunnu liggja og lára. Tað er ein sjáldsom megi í standmyndunum á hesi sermerktu og avbera stórfingnu framsýning (mynd: Kalmar)

Maðurin við motorsagini

Náttúran og kropsbygnaður

– Mín list er eitt úrslit av tí hugkveiking og fekk frá gamla lærara mínum á listaskúlanum. Hjá honum vóru náttúran kropsbygnaðurin miðdeplinum, sigur Öyvin.

Hjá Öyvin, sært tú, hvat tað er hann hevur gjørt, tí tað líkist, men tað er ikki banalt.

Nútiðin kemur til sjóndar í amboðnum, hann skapar listina við: Motorsagini.

Hann plagar at gera skitsur úr bronsu og so sagar hann.

– Tá ið skitsan er gjord, gongur tað ótrúliga skjótt við motorsagini, so skjótt, at skjótt er at missa tamarhaldið á sterku sagini so at listarverkið oyðilegst.

– Vanliga tekur tað langa tíð at arbeiða við so tungum tilfari sum træ.

– Men tá ið amboðið er so effektivt klári eg betur at

avspjela skitsuna í tí lidna listarverkinum.

Evnini eru tikin úr náttúrun. Tey eru tikin úr umhvørvinum, Öyvin vaks upp í. Motivini eru náttúran, dyr, veiða o.s.fr.

Men tað størsta listarverkið er ein rómverskur gladiator, hvar passar hann inn í hesa myndina?

Tað er norski skóghoggarin. Gladiatorurin var væl útgjörðir, tá ið hann var í einvíggi við bæði hjálmi, hjálmglugga. Tað var skóghoggarin eisini, tá ið hann var til arbeiðis.

Mekaniseringin höttir skóghoggarin og eg havi roynt at skapa eina höttandi og stríðshugaða standmynd við at draga paralellir við gladiatorin, sum bardust fyrri lívinum. Tí tað ger skóghoggarin eisini, um enn ikki uppá sama máta.

Træ, ger hann nógv burturúr at velja sær.

Gladiatorurin er sagaður burturúr einum veldugum viðabili, sum er komin úr Afrika til Noregs at verða gjörður til finérplátur.

Hóast bulurin lá úti í 20 ár, var hann enn gróthardur. Bibulu, eitur træi og tað ger hann nógv burturúr.

Dramatiskar og daprar
Standmyndirnar hjá Öyvin eru dramatiskar. Tær eru skaptar við einum dramatiskum amboði og sveiggjandi ørmum og tað lýsir sæst á teimum, tí frumkraftin er týðilig.

Men tað er eisini ótrúligt, hvussu nettur hesar grovu hendurnar og tann sterka sagin kunnu verða, tá ið hann sagar smálutir út.

Myndirnar eru sum sagt úr náttúruni. Tað eru veiðmenn, reinsdyr og aðrar myndir úr norsku fjøllum.

Aðrar myndir eru daprar,

tí, sum nógvir aðrir listarmenn, hevur Öyvin eisini havt sínar dæpru lýtur og tað avspjalar seg í lisitin.

– Tað eina árið fóru tveir góðir vinmenn frá mær.

Annar tók so nógvan heilivág, at hann sovnaði burtur. Hin skeyt seg.

– Tað neit fast og sæst sjálvandi aftur í tí, eg havi gjørt, sigur Öyvin Storbækken.

Hetta er ein sjáldsom framsýning og hetta er fyrstu ferð, at Listaskálin hýsir eina standmyndaframsýning burturav.

– Hjá hesum listarmanninum er viðarbúlin eitt heilt náttúrligt tilfar og grundformin - dýrini og veidimannin-kennir hann til botns, sigur Tróndur Patursson.

Hann er meistarligur at gera náttúrligar myndir, uttan at tær uppá nakran máta eru banalar. Myndina má

hann hava til fulnar inni í høvðinum, áðrenn hann byrjar, tí við eini motorsag, ber ikki til at koma afturum-aftur. Tí er listin komin úr hjartanum, er so botnærlig.

– Føroyingar hava gott av at síggja eina so sermerka, sterka og reina framsýning av standmyndum, sigur Tróndur Patursson.

Umframt at verða listarmaður, undirvísir Öyvin Storbækken á listaskúla í Noregi.

Ævintýrhugaður, sum hann er, er hann altíð klárur, tá ið útferðir skulu gerast, helst til partar í heiminum, har tað er strævnari at klára seg, enn heima.

Hann eigur eisini eitt bronsustoyppivirkid í Danmark, har hann stoypir skitsurnar til listarverk síni.

Tað mesta av framsýningi er til sølu.